

Motion till riksdagen 2025/26:316

av **Mattias Bäckström Johansson och Eric Palmqvist (båda SD)**

Regelverket för användandet av metallsökare

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla regelverket för användandet av metallsökare och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges strikta regler för metallsökare hindrar hobbydetektorister från att bidra till att skydda vårt kulturarv. Föråldrade föremål i marken riskerar att förstöras av markförsurning, medan nuvarande lagstiftning avskräcker engagerade detektorister från att utöva sin hobby. Genom att förenkla regelverket kan vi rädda fler historiska skatter och stärka kulturmiljölagens mål att vårda vårt gemensamma arv.

För en växande hobby såväl i Sverige som i andra länder är letande med metall-detektorer. Men inställningen till och regelverket för hobbydetektorister är däremot allt annat än positiva i Sverige. Även om vissa lättnader har gjorts är det starkt reglerat i Sverige genom kulturmiljölagen och det är länsstyrelsen som prövar frågor om tillstånd att använda och medföra metallsökare.

Vid en sådan ansökan om tillstånd behöver man ange var man tänker använda metallsökaren och varför man avser att använda den. Där man som privatperson kan få tillstånd inom väl avgränsade områden och under en begränsad period. Tillstånd ges av förståeliga skäl inte för att söka på eller i närheten av fornlämningar eller där det är risk för att träffa på fornlämningar eller fornfynd. Man får inte heller tillstånd för att söka efter fornfynd, dvs föremål som är äldre än från 1850, vilket man skulle kunna hitta även om det inte var intentionen.

Denna restriktiva inställning i Sverige har sin grund i att vilja skydda vårt gemensamma intresse kring vårt kulturarv och att det inte ska plundras av enskilda. Något som har varit förbjudet i Sverige sedan 1991 och som är angeläget då det tillhör oss alla.

Men samtidigt går en stor del av detta kulturarv en sakta död till mötes då metallföremålen sakta bryts ned i marken. Något som även har accelererat till följd av markförurningen och vilket troligen utgör ett avsevärt större hot än plundringen.

Här borde istället hobbydetektoristerna ses som en tillgång för att kunna rädda en så stor del av kulturarvet från att sakta tyna bort i marken. För det man kunnat se i andra länder som har förenklat för dessa är en tydlig ökning av antalet fynd som tillgängliggörs. I våra nordiska grannländer, där man uteslutande saknar tillståndskrav, finns många exempel på att dessa hobbysökare bidragit till att finna och därmed skydda nationella skatter av historiskt eller arkeologiskt värde.

Mycket talar för att den nuvarande regleringen är kontraproduktiv i förhållande till dess syfte. Det är därför läge att reformera lagstiftningen för landets metalldetektorister till att bättre stämma överens med portalparagrafen i kulturmiljölagen, nämligen att skydda och vårda kulturmiljön som är en nationell angelägenhet. Med anledning av detta bör regelverket kring metallsökare förenklas för att underlätta för hobbydetektorister.

Mattias Bäckström Johansson (SD)

Eric Palmqvist (SD)